

PENSUMLISTER

Vår 2009

Frie emner

Årsstudium i histore

BA-studiet

HISTORIE

MA-studiet

HISTORIE

INSTITUTT FOR HISTORIE OG KLASSISKE FAG
DET HISTORISK-FILOSOFISK FAKULTET
NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
DRAGVOLL
N-7491 TRONDHEIM
TRYKT DESEMBER 2008

Pensumlister for BA og MA i Historie, frie emner og ett års studium

Emnene HIST1110, HIST1150, HIST1250 og HIST1505 er obligatoriske basisemner for de som ønsker å ta BA-graden eller et årsstudium i historie. De er også frittstående emner som kan inngå i andre utdanninger.

HIST21xx til og med AFR28xx kan enten brukes til påbyggingsemner til BA-graden i historie eller som frie emner uten å inngå i en historiefaglig utdanning, og uten å kreve avlagt eksamen i de obligatoriske emnene i historie på forhånd. Alle 15 eller 7,5 studiepoengsemmene er likevel utformet med tanke på at de skal kunne gi faglig progresjon i forhold til basisemnene, og forberede studentene på å gå videre til mastergrad. Både pensum, undervisning og eksamen vil bli lagt opp med disse to målene for øye. Det innebærer at studenter som ikke har basisemnene i historie, selv har ansvar for å skaffe seg nødvendig faglig grunnlag for de aktuelle påbyggingsemmene.

Mastergradsemmene, unntatt HIST3125, er åpne for alle som har en BA-grad, ikke nødvendigvis i historie.

NB: Alle emnekoder som slutter på **0 er 15** studiepoengsemner, de som slutter på **5 er 7,5** studiepoengsemner.

All litteratur kan kjøpes hos Tapir. Dette gjelder også alle kompendier.

INNHold:	side
Perspektivemne	
HFEL0004: Retorikk (Merk at dette er et 7,5 stps emne)	3
Obligatoriske emner i BA og årsstudium og frie emner	
HIST1110: Oversikt over eldre historie fram til ca 1550	4
HIST1150: Oversikt over tidlig nytids historie 1550-1850	5
Påbyggingsemner i BA og årsstudium og frie emner	
HIST2155: Musikk og politikk i middelalderen	6
HIST2205 Seinmellomalder – transformasjonen av Vest-Europa og Norden ca 1350-1520	7
HIST2305: Arbeid og daglegliv 1800-2000	8
HIST2515: Fra Leonardo til Internett.- en innføring i teknologihistorie	9
HIST2810: Stormaktpolitikk etter 1900	10
EUR2910: Den europeiske integrasjonsprosessen	11
Masteremner	
HIST3205: Folkemord, menneskeretter og historie	12
HIST3225: Arbeidshistorie frå forrige århundre	13
HIST3245: Darwin, Ford og massene. Moderne kunnskapshistorie	14
HIST3345: Bosetning og jordeiendom i Norge ca 1200-1600	15
HIST3365: Krig i den moderne verden	17
HIST3375: Komparativ kolonialisme ca 1850 til ca 1960	18

HFEL0004: Retorikk

Emneansvarlig: Bjørn Kristian Indergaard

Retorikken er læra om talekunsten. Den gir råd om korleis vi bør ordlegge oss for å fange dei andres interesse for det vi har å seie, og for å kunne overtyde dei med våre argument. Retorikken oppsto i antikkens Athen, der talekunsten var ein føresetnad for at det demokratiske statstyret kunne vekse fram. I dag er all skriftleg og munnleg språkbruk medvete eller umedvete prega av retorikkens reglar. Særleg utnyttar moderne medium som aviser, radio og fjernsyn retorikkens innsikter, og i studiet av reklame, nyheitsformidling og alle former for politisk kommunikasjon er retorikken grunnleggande.

Pensum	sider
<i>Antikken</i>	
<u>Sekundærtekster</u>	
Andersen, Ø., <i>I retorikkens hage</i> , Oslo 1995; kap. 2, 3, 5 og 7	117
Ong, W. J., <i>Muntlig och skriftlig kultur: teknologiseringen av ordet</i> , Göteborg 1990, kap. 3 og 4	93
<u>Primærtekster:</u>	
Aristoteles, <i>Retorikken</i> , oversatt av T. Hastrup, København 1991, utdrag av 1., 2. og 3. bok	50
Lysias, <i>Forsvarstale i saken om drapet på Eratosthenes</i>	10
Cicero, <i>1. tale mot Catilina</i>	<u>15</u>
Totalt sideantall for antikken:	285
<i>Nyere tid</i>	
<u>Sekundærtekster:</u>	
Ong, W. J., <i>Muntlig och skriftlig kultur: teknologiseringen av ordet</i> , Göteborg 1990, kap. 5, 6 og 7	97
Johansen, Anders, <i>Talerens troverdighet, tekniske og kulturelle betingelser for politisk retorikk</i> , Universitetsforlaget, Oslo 2002: 28-61 og 110-157	67
<u>Primærtekster:</u>	
Lennart Hellspong: Retoriken och den moderna vetenskapen i Kurt Johannesson (red.): <i>Vetenskap och retorik</i> , Stockholm 2001: 13-29	15
Jørgen Holmgaard: Den moderne videnskabs retorikk i Kurt Johannesson (red.): <i>Vetenskap och retorik</i> , Stockholm 2001: 56-74	18.
Roland Barthes. Bildets retorik i R. Barthes: <i>I tagnets tid</i> , utvalgte artikler og essays, overs. Av Knut Stene-Johansen, Pax, Oslo 1994: 22-36	12.
Samt et utvalg av aktuelle ”retoriske cases”, dvs. politiske taler, reklame, velkomsttaler etc.	<u>21</u>
Totalt sideantall for nyere tid:	230

HIST1110: Oversikt over eldre historie fram til ca. 1550

Emneansvarlig: Steinar Imsen og Tore Iversen

Emnet gir en grunnleggende innføring i utviklingslinjer og sentrale historiske problemer i europeisk historie fra Romerrikets tid og fram til midten av 1500-tallet, da middelalderens universelle keiserdømme ble avviklet og den kirkesplittelsen som ble innledet omkring 1520 festnet seg. Oversikten vil også omfatte norsk historie fra vikingtiden av (ca. 800 e. kr.). Sentrale temaer vil være den politiske og kulturelle arven fra Roma og dannelsen av en egen "europeisk" sivilisasjon i tidlig middelalder (til ca. år 1000), den universelle latinske kirkens historie, europeiske statsdannelser i høymiddelalderen (ca. 1100-1300) og det moderne gjennombruddet i seinmiddelalderen (ca. 1350-1550). Disse politiske og kulturelle utviklingstrekkene vil igjen ses mot den befolkningsmessige og økonomiske utviklingen i perioden.

Pensum

antall sider

Erik Christiansen: *Romersk historie*, Århus 2002

Sverre Bagge: *Europa tar form*, Oslo 2005

Steinar Imsen: *Europa 1300-1550*, Oslo 2002

O.G. Moseng m. fl.: *Norsk historie 750-1537*, Oslo 2007

O.G. Moseng m. fl.: *Norsk historie 1537-1814*, Oslo 2003: 21-57

HIST1150: Oversikt over tidlig nytids historie 1550-1850

Emneansvarlig: Steinar Supphellen

Emnet gir en grunnleggende innføring i utviklingslinjer og sentrale historiske problemer i perioden 1550-1850. Emnet vil legge vekt på å se norsk, nasjonal og global historie i sammenheng, i en tid da menneskenes geografiske horisont ble utvidet. Emnet vil strekke seg fra virkningene av reformasjon og europeisk ekspansjon på 1500-tallet til den industrielle revolusjon og de politiske revolusjoner på 1700-1800-tallet, og vil legge vekt på å se de ulike sider av samfunnslivet i sammenheng.

Pensum	antall sider
Norsk og nordisk historie	
Moseng/Opsahl/Pettersen/ Sandmo: Norsk historie 1537-1814: 58-383	326
Aschehougs Norgeshistorie, bd. 7 (Dyrvik): 192-229	38
Aschehougs Norgeshistorie, bd. 8 (Seip): 12-75	64
Blom/Sogner: Med kjønnsperspektiv på norsk historie (del 2 Sandvik): 85-134	50
Ståle Dyrvik: Året 1814	113
Harald Gustafsson: Nordens historia; 95-204	<u>106</u>
Sum	697
 <i>Alternativ til Moseng/Opsahl/Pettersen/Sandmo:</i>	
Ersland/Sandvik, Norsk historie 1300-1625, kap. 7-9: 169-247	80
Ståle Dyrvik. Norsk historie 1625-1814	258
 Verdenshistorie	
Palmer et.al. kap. 3-11	384
McNeill, J.R. og William McNeill: <i>The Human Web: A Bird's-Eye View of World History</i> , 2003, kap. 6-7: 155-267	113
Sølvi Sogner: <i>Kvinnen i den vestlige verden fra år 1500 til i dag</i> , 2005: 15-172	158
Thomas J. Misa: <i>Leonardo to the Internet; Technology & culture From the renaissance to the present</i> , 2004, kap. 2-3: 33-96	<u>64</u>
Sum	719
	Totalt 1416

HIST2155: Musikk og politikk i middelalderen

Emneansvarlig: Roman Hankeln

Musikkhistorien i middelalderen gir en god mulighet til å undersøke forholdet mellom politisk makt og kulturelle aktiviteter på denne tida. Seminaret gir en oversikt over samspillet mellom kirkelige og ”statlige” institusjoner og enkelte kulturskapende personer og forsøker også å gi et svar på spørsmålet hvilken betydning kirkelige musikk hadde i den politiske virkeligheten i middelalderen.

Pensum

Pensum består av kapitler og artikler fra bøker og tidsskrifter. Detaljert pensumliste vil bli delt ut ved semesterstart, men flere av artiklene kommer fra følgende bøker:

Margaret Bent / Andrew Wathey (ed.), *Fauvel studies. Allegory, chronicle, music, and image in Paris, Bibliothèque Nationale de France MS Français 146*, Oxford: Clarendon Press 1998. (Finnes ved Senter for Middelalderstudier)

Gads Musikhistorie, København: Gad 1990.

Lars Rumar (ed.), *Helgonet i Nidaros. Olavskult och kristnande i Norden*, Stockholm: Riksarkivet 1997.

Craig Wright, *Music and ceremony at notre dame of paris 500 - 1550*, Cambridge: Cambridge University Press 1989. (Finnes ved Senter for Middelalderstudier)

I tillegg er det en del musikk som er lyttepensum, og som finnes og kan høres ved Senter for middelalderstudier.

HIST2205 Seinmellomalder – transformasjonen av Vest-Europa og Norden ca 1350-1520.

Emneansvarlig: Steinar Supphellen

I dette emnet vil vi gå inn på ei rekkje av dei krisene som oppsto i Vest-Europa og i Norden i sein mellomalderen – pestepedemiar, uår, opprør og tendensar til oppløysing av kyrkje-, stats- og sentralmakt. Slike temaer vil bli nytta til å utdjupe og forklara den nye typen fyrstemakt som veks fram, og utviklinga i Kalmarunionen vil stå sentralt.

Pensum:

John Aberth: <i>From the Brink of the Apocalypse: confronting Famine, War, Plague, and Death in the later Middle Ages.</i> London 2001: 1- 177	178
Esben Albrechtsen: <i>Fællesskabet bliver til 1380-1536.</i> Danmark-Norge 1380-1814, bind 1, Oslo 1997: 23-344	322
Steinar Imsen: <i>Norges nedgang,</i> Oslo 2002: 7-104	98

I kompendium:

Finn Fuglestad: <i>Fra Svartedauden til Wienerkongressen,</i> Cappelen 1999: 149-187 og 205-252	87
+ Leif Grane: <i>Kirken i den europeiske middelalder,</i> Kbh. 1999: 179-252	<u>73</u>
Samla	757

Det er ein føresetnad å ha god kjennskap til S. Imsen: *Europa 1300-1550* som er pensum på basisemne for perioden.

HIST2305: Arbeid og daglegliv 1800 - 2000

Emneansvarlig: Ingar Kaldal

Dette emnet vil gje ei historisk innføring i utvalde tema frå det folk har fylt sine liv med mest gjennom alle tider, arbeid og daglegliv. Målet er å rette eit kulturhistorisk blikk mot korleis desse felta har gjennomgått forandringar på fleire plan i løpet av dei siste to hundreåra, med blant anna industri, byvekst, massekommunikasjon og nye familiemønster. Og kanskje har arbeid og daglegliv gjennomgått enda meir grunnleggande forandringar i dei siste femti åra enn sidan industrialiseringa starta?

Titlar merka med * blir trykt i eit kompendium som blir å få kjøpt på Tapir.

Lesetips: start med å les boka til Sogner/Telste om tenestejentene.

(I bøker med stor mengde illustrasjonar er sidetalssummen redusert noe på grunn av dette.).

Pensum

antall sider

Sølvi Sogner og Kari Telste.: <i>Ut og søkje teneste. Historia om tenestejentene.</i> Oslo 2005: 6-167	160
*Edvard Bull. <i>Arbeidermiljø under det industrielle gjennombrud</i> , Oslo 1972: 18-114	96
*Ingar Kaldal: <i>Veit og gate. Daglegliv i Midtbyen i Trondheim 1880-1950</i> , Oslo 1997 (og Nr 43 i Skriftserie for Institutt for historie og klassiske fag, NTNU, 2004 – sidetala er dei same i dei to bøkene). S. 13-30, 53-85, 123-194, 400-452	150
*Knut Kjeldstadli: <i>Oslo bys historie. Bind 4. Den delte byen. Fra 1900 til 1948</i> , Oslo 1990: 29-92 , 97-103	60
*Knut Kjeldstadli: <i>Et splittet samfunn. Aschehougs Norges historie. Bind 10</i> , Oslo 1994: 94-128	30
*Øyvind Bjørnson: <i>På klassekampens grunn. Arbeiderbevegelsens historie i Norge.</i> <i>Bind 2</i> , Oslo 1990: 19-124	105
*Paul Tage Halberg: <i>Den stolte sliter</i> , Oslo 1993: 15-34, 207-242, 348-391	60
*Dagfinn Slettan (red.): <i>Bondesamfunn i oppløsning? Trønderske</i> <i>bondesamfunn 1930-1980</i> . Lesja 1989: 9-26	20
*Richard Florida: <i>The Rise of the Creative Class</i> , New York 2002: 1-17	17
Patrick Joyce: Introduction. I: Patrick Joyce (red.). <i>Class</i> . Oxford 1995, 3-16	13
*Miri Rubin: What is Cultural History Now? I: David Cannadine (red.). <i>What is History Now?</i> New York 2002: 80-94	14
Kjelder (arbeidslivsminner frå Norge og andre land – vil bli delt ut i førelesingane)	<u>25</u>
	750

HIST2515: Fra Leonardo til Internett - en innføring i teknologihistorie

Emneansvarlig: Håkon W. Andersen

Kurset går igjennom utvalgte historiske perioder og kulturer med vekt på å forstå og forklare teknologiens rolle og endringskraft. Vi starter i renessansens Italia hos Leonardo da Vinci, fortsetter til de opprørske nederlandske republikker og deres verdensherredømme på sjøen. Videre til England og industrialismen. Imperiet, India og koloni-teknologier knytter vi til 1800-tallets globalisering. Til slutt samles trådene om Tyskland og elektro/kjemiske storkonsern og den amerikanske masseproduksjonen, atombomben og datautviklingen. Vi runder av med dagens globaliseringsteknologier: Internett, containeren og McDonalds. I kurset blir det lagt vekt på å forstå teknologi som kulturelle uttrykk, som form og som funksjon; som kunst og som redskap. Om været er godt vil vi også gjennomføre en ekskursjon: på historisk sykkeltur til teknologiens Europa, eksemplifisert ved Trondheim

Pensum

	antall sider
Sundin, Bosse: <i>Den kupade handen. Människan och tekniken</i> , Stockholm. Carlsson Bokförlag 1991.	ca 250
Andersen, Håkon W. m.fl.: <i>Fabrikken</i> , Oslo: Spartacus/ Scandinavian Academic Press, 2004. Kap 2,3,4,5 (s.48-145); kap 8 (s. 224-237); kap 11,12,13 (s.270-332); kap18,19, 20, 21 (s.416-513); kap 23 og 24 (s. 532-575)	ca 300
Eget kompendium i HIST 2515 med artikler av Paul Josephson, Sverker Sörlin, Jon-Arild Johansen, Håkon W. Andersen m fl. Selges i Tapir	ca 150
Utdelte opptrykk om Trondheims teknologihistorie	<u>ca 30</u>
Sum	ca 730

Misa, Thomas: *Leonardo to the Internet* Baltimore: Johns Hopkins Univ. Press 2004
Denne boka er pensum i HIST1150 og HIST1250 (basisemnene for historie) og må regnes som kjent. De som ikke har lest denne før må gjøre det til dette kurset.

HIST2810: Stormaktspolitikk etter 1900

Emneansvarlig: Tore T. Petersen

Innføring i forholdet mellom stormaktene fra 1900 og frem til i dag med særlig vekt på tysklandsproblemet frem til 1945 og den kalde krigen og USAs utenrikspolitikk etter 1945. I tillegg omhandler kurset Storbritannias internasjonale stilling på 1900-tallet, og konflikter i Midt Østen, Vietnam og det fjerne Østen i et stormaktsperspektiv.

Pensum	antall sider
Joseph S. Nye, Jr., <i>Understanding International Conflicts: An Introduction to Theory and History</i> , New York 2007	255
Henry Kissinger, <i>Diplomacy</i> , New York 1994: 17-55 og 168-ut boka	ca 720
Vladislav Zubok og Constantine Pleshakov, <i>Inside the Kremlin Cold War</i> , London 1996	282
Warren I. Cohen: <i>America's Failing Empire: U.S. Foreign Relations since the Cold War</i> , Oxford 2005	186
David Reynolds, <i>Britannia Overruled: British Policy & World Power in the 20th Century</i> , London 1991: 1-234	<u>234</u>
De fleste bøkene finnes i paperback, men da med annet utgivelsesår enn det som står på pensumlisten.	

Til sammen: 1677

EUR2910: Den europeiske integrasjonsprosessen

Emneansvarlig: Lise Rye

Hvordan kan framveksten av Den europeiske union (EU) forklares? Hvorfor har konsoliderte nasjonalstater, som har kjempet i verdenskriger for å forsvare sin suverenitet, valgt å avstå politisk suverenitet til EUs institusjoner? Kursets hovedmålsetting er å gi forståelse for dannelsen og utviklingen av Den europeiske union. Dette gjøres gjennom å studere betingelsene for integrasjon på tre ulike plan: det innenrikspolitiske, det europeiske og det internasjonale. Kurset setter ideen om et forent Europa i et langt historisk perspektiv, men har sitt hovedfokus på perioden etter 2.verdenskrig.

Pensum	antall sider
Dinan, Desmond: <i>Europe recast: a history of European Union</i> , Basingstoke 2004	373
Geddes, Andrew: <i>The European Union and British Politics</i> , Palgrave Macmillan, 2004	252
Geir Lundestad, "Empire" by integration: <i>the United States and European integration, 1945 – 1997</i> , Oxford: Oxford University Press 1998	169
Wegs, J. Robert og Ladrech, Robert: <i>Europe Since 1945. A Concise History</i> , 5 th edition, Palgrave Macmillan, 2006	343
Wilson, Kevin & van der Dussen, Jan (eds): <i>The history of the idea of Europe</i> , London/New York 1995	<u>214</u>
Tilsammen	1351

Kompendium

Duchêne, François: Jean Monnet. The First Statesman of Interdependence, W.W. Norton & Company, 1994, Chapter 13, "Transforming Leader": 390-410	21
Frøland, Hans Otto: "Choosing the Periphery: The Political Economy of Norway's European Integration Policy, 1948-73", <i>Journal of European Integration History</i> , 2001, 7(1): 77-103	27
Hogan, Michael J.: <i>The Marshall Plan. America, Britain and the reconstruction of Western Europe, 1947-1952</i> , Cambridge University Press, 1987, Conclusion: "America made the European way": 427-445	18
Ludlow, N. Piers: "The eclipse of the extremes. Demythologising the Luxembourg compromise", Loth, W. (red.) <i>Crises and Compromises: The European Project 1963-1969</i> , Nomos Verlag, 2001: 247-264	<u>18</u>
Til sammen	84

HIST3205: Folkemord, menneskeretter og historie

Emneansvarlig: Sverre Stangeland

Folkemord og menneskerettsproblem kan studerast ut frå tradisjonell historiefagleg synsvinkel med sikte på å finne fram til kva som eigentleg skjedde og kvifor. Dette er utgangspunktet for kurset. Men om ein går tettare inn i forklaringane på hendingar ein studerer, vil ein fort finne at forståingar og tolkingar av historia har spela ei viktig rolle både for å motivere og rettferdiggjere overgrep. Fortolkingar av tidlegare folkemord har også vore viktige element i legitimering av seinare politisk praksis. Eit hovfokus i kurset vil bli lagt på bruken av historia i slike samanhengar.

Yehuda Bauer, *Rethinking the Holocaust*, New Haven and London: Yale University Press, 2002 (paperback), s. ix-118, 213-241.
(155 sider)

Til sammen 797 sider

Pensum	antall sider
Kristian Gerner og Klas-Göran Karlsson, <i>Folkemordens historia</i> , Atlantis, Stockholm, 2005	382
Bernt Hagtvet (red.), <i>Folkemordenes svarte bok</i> , Oslo: Universitetsforlaget, 2008.: 58-112, 133-155, 186-268, 347-360, 425-513	260
Yehuda Bauer, <i>rethinking the holocaust</i> , New Haven and London: Yale University Press, 2002 (paperback):. ix-118 og 213-241	<u>155</u>
Til sammen	797

HIST3225: Arbeidshistorie frå forrige århundre

Emneansvarlig: Ingar Kaldal

Til [heimeside for Ingar Kaldal](#)

Formålet med emnet er todelt: 1. Gi innsikt i noen trekk ved historiske forhold innanfor utvalde arbeidsarenaer på 1900-talet. 2. Gi trening i å reflektere kritisk over korleis historiske studiar av arbeid kan gjerast, og korleis ulike perspektiv og analysemåter får fram ulike aspekt ved arbeidet og arbeidets historie. Delar av undervisninga vil bli gjort som seminar der studentane får gjere sine eigne refleksjonar over pensum. Av innlegg i diskusjonen om århundrets arbeidsliv, som vil bli teke opp til diskusjon, kan nemnast Charlie Chaplin sin film frå 1936, *Modern Times*, som harselerer over korleis han meinte det gjekk med både arbeid og menneske i den moderne industrien.

* Finst som bok som kan kjøpast eller lånast på bibliotek. Resten vil bli samla i kompendium.

Pensum	antall siser
Anna Jorunn Avdem. <i>Husmorparadiset</i> . Oslo 2001. S. 8-158.* (red. pga bilder)	110
Hilde Gunn Slottemo. <i>Fabrikkarbeider, far og forsørger. Menn og mannlighet ved koksverket i Mo i Rana 1950-1980</i> . Trondheim 2003. S. 60-121.	61
Knut Kjeldstadli. <i>Jerntid. Fabrikkssystem og arbeidere ved Cristiania Spigerverk og Kværner Brug fra omlag 1890 til 1940</i> . Oslo 1989. S. 17-41, 63-138.	100
Ingar Kaldal. <i>Arbeid og miljø ved Follafoss tresliper i Ranheim papirfabrikk 1920-1970</i> . Trondheim 1994: 18-92, 108-128, 196-201, 403-423 og 432-449.	136
Berit Gullikstad. <i>Kvinnelig livsoppgave - mannlig lønnsarbeid? Kjønn og arbeid under velferdsstatens oppbygging ca 1945-1970</i> . Trondheim 2002: 261-321.	60
Bjørnhaug, Bjørnson m.fl. (red). <i>I rettferdighetens navn. LO i 100 år</i> . Oslo 2000: 9-176.*	165
Øyvind Bjørnson. <i>Kamp og krise: framveksten av et organisert arbeidsliv privat og offentlig sektor 1900-1940</i> . I: J. Heiret m.fl.(red.). <i>Arbeidsliv, historie og samfunn</i> . Oslo 2003: 45-108.*	63
E. P. Thompson. "Time, Work-Discipline, and Industrial Capitalism" I: <i>Past & Present No 38/1967</i> .	40
Ingar Kaldal: <i>Skog, Arbeid og dagligliv i kvinners og menns fortellinger fra Trysil og Nord-Värmland etter 1920</i> . I Kaldal m.fl. (red.). <i>Skogsliv. Kulturella processer i nordiska skogsbygder</i> . Lund 2000: 85-117.	<u>32</u>
Til sammen	767

HIST3245: Darwin, Ford og massene. Moderne kunnskapshistorie

Ansvarlig for emnet: Håkon W. Andersen

I dette emnet skal studentene lære seg å drøfte kunnskapsbegrepet, og å forstå kunnskapsutvikling som både et resultat av intellektuell innsats, så vel som det er skapt av politiske, økonomiske, sosiale og kulturelle forhold. Kunnskap skal analyseres i et langt tidsperspektiv og studentene vil få innsikt i følgende fire dimensjoner av kunnskapsbegrepet: Universitetet og vitenskap, vitenskap som praksisfelt, teknologi og håndverk og administrasjon og politikk.

Pensum

antall sider

Nilos Runeby (red): *Framstegets arvtagare. Europas idéhistoria 1900-talet*,
Stockholm: Natur och kultur, 2003. hele boka, ca 280

Sven-Erik Liedman: *I skuggan av framtiden – Modernitetens idehistorie*,
Bonnierpocket 1999 (Viborg 1999). Første og andre del. ca 450
Sum ca 730

I tillegg Misa, Thomas: *Leonardo to the Internet* Baltimore: Johns Hopkins Univ. Press 2004
Denne boka er pensum i HIST1150 og HIST1250 (basisemnene for historie) og regnes som kjent. De som ikke har lest denne før bør gjøre det til dette kurset.

HIST 3345: Bosetning og jordeiendom i Norge ca. 1200-1660

Emneansvarlig: Audun Dybdahl

Kurset vil ha to hovedtemaer, nemlig jordeiendomsforhold og bosetningshistorie, begge temaer vil bli behandlet med utgangspunkt i den såkalte retrospektive metode. Når det gjelder jordeiendomsforholdene i middelalderen, har det i de senere år hevet seg kritiske røster til den klassiske regressive forskningen. Dels er det påvist betydelige endringer fra senmiddelalderen til midten av 1600-tallet, dels har enkelte forskere kommet til at innslaget av leilendinger var betydelig allerede før kristendommens gjennombrudd. Innenfor bosetningshistorien vil det bli lagt vekt på gi innsikt i hvordan man kan studere bosetningsutviklingen innenfor et geografisk område med etablering av høymiddelalderens bosetningmaksimum og senmiddelalderens minimum etc.

Pensum

Pensum bosetningshistorie	antall sider
Holmsen, Andreas, Nye metoder innen en særskilt gren av norsk historieforskning. Trykt i <i>100 års historisk forskning</i> . Universitetsforlaget 1970: 156 – 175	20
Dybdahl, Audun, <i>Stjørdalen gjennom bølgedalen</i> . Universitetsforl. 1979: 30 – 171	142
Sandnes, Jørn og Helge Salvesen: <i>Ødegårdstid i Norge</i> . Universitetsforlaget 1978: 47-108, 154-170	77
Lunden, Kåre, <i>Pesttida 1350 – 1520. I Norges landbrukshist.II</i> . Oslo 2002: 16–117	102
Berglund, Birgitta, Helge Salvesen, Ivar Jensås, Knut H. Stomsvik og Ragnhild Berge, Arkeologi og historie. Et grensemøte etter Ødegårdsprosjektet. <i>Heimen</i> bd. 40, 2003: 163-214	52
Johannessen, Finn Erhard. Ole G. Moseng: Den flyktige pesten. Bokmelding i <i>Historisk tidsskrift</i> nr. 4 2006, bd. 85: 687-692	6
Moseng, Ole Georg. Om forståelsen av epidemier fra fortida. Svar til Finn Erhard Johannessen i <i>Historisk tidsskrift</i> nr. 2 2007, bd 86: 289-295	7.
	406

Pensum jordeiendomshistorie

Holmsen, Andreas, Problemer i norsk jordeiendomshistorie. Trykt i <i>Gard - bygd - rike</i> . Universitetsforlaget 1966: 72 – 97	26
Holmsen, Andreas, Om å gå bakover i historien. <i>Heimen</i> bd. 17, 1976: 3-12	10
Holmsen, Andreas, Fordelingen av jordeiendommen i Oslos opland før krongodssalget. Trykt i <i>Gard – bygd – rike</i> (se ovenfor). : 54 – 71	18
Bjørkvik, Halvard og Andreas Holmsen, <i>Kven åtte jorda i den gamle leiglendingstida?</i> Tapir 1972	104
Dybdahl, Audun, Proveniensen til erkesetets jordegods i Trøndelag. Hva kan Aslak Bolts jordebok fortelle?. Trykt i <i>Innsikt og utsikt</i> . <i>Festskrift til Jørn Sandnes</i> 1996: 104 – 124	21
Dybdahl, Audun, Bjarne Erlingssons testamente og Giskeættens jordegods. Trykt i <i>Historisk tidsskrift</i> 4/1998: 403 – 436	34
Dybdahl, Audun, Sosiale og økonomiske forhold. I <i>Trøndelags historie</i> bd. 2. Trondheim 2005. S. 55 – 79	25
Dybdahl, Audun. Munkeliv klostets jordegods frem til 1453. Kilder og realiteter. <i>Historisk tidsskrift</i> nr. 2 2008, bd. 87 s. 225-264.	40
Iversen, Tore, Fremveksten av det norske leilendingsvesenet i middelalderen – en forklaringsskisse. I <i>Heimen</i> bd. 32 1995: 169 – 180	12

Dørum, Knut, Leilendingsforhold, føydalisme og statsutvikling. Heimen bd. 36 1999: 45-60	16
Skre, Dagfinn, Eiendom og hierarki i det før- og tidligstatlige norske samfunnet, Heimen bd. 36 1999: 123-137	15
Sandnes, Jørn, Bønder, herrer og trelles. Hvordan var egentlig det gammelnorske Samfunnet? I <i>Heimen</i> bd. 37 2000: 195 – 210	16
Weidling, Tor, Kven åtte jorda? HT bd. 82, 2003: 349 – 179	<u>30</u>
	367

HIST 3365: Krig i den moderne verden

Emneansvarlig: Karl Erik Haug og høgskolelektor Ole Jørgen Maaø

Den prøyssiske militærfilosofen Carl von Clausewitz hevdet at krigen var en fortsettelse av politikken med andre midler. Med dette som utgangspunkt gir kurset en innføring i krigens historie fra ca 1905 og fram til i dag med vekt på utvalgte kriger i den vestlige verden. Verken den enkelte krig, eller de samfunn den springer ut av, kan i et slikt perspektiv studeres isolert. I kurset settes derfor krig og militærmakt inn i en samfunnsmessig sammenheng.

Kurset gir også en innføring i de teorier som lå til grunn for partenes tenkning om krig og de forhold som påvirket denne tenkningen. Kurset kulminerer med at to sentrale og aktuelle spørsmål drøftes: For det første hvorvidt forutsetningene for statens etablerte voldsmonopol synes endret, og for det andre hva som avgjør krigers utfall, blant annet hvorfor den sterkeste rent militært ikke alltid vinner.

Pensum

antall sider

Ian F. W. Beckett: "Guerilla Warfare: Insurgency and Counter-insurgency Since 1945", i Colin McInnes & G. D. Sheffield (red.): <i>Warfare in the Twentieth Century. Theory and Practice</i> , London, Unwin Hyman 1988: 194-209	17
Ahron Bregman: <i>Israel's wars. A History since 1947</i> . London Routledge 2002: 62-144	80
Carl von Clausewitz: <i>On War</i> . London: Everyman's Library 1976: 83-101	18.
Colin S. Gray: <i>War, Peace and International Relations. An Introduction to Strategic History</i> . New York, Routledge 2007	280
William Head: "Vietnam and Its Wars: A Historical Overview of U.S. Involvement" i William Head & Lawrence E. Grinter (red.): <i>Looking back on the Vietnam War. A 1990's Perspective on the Decisions, Combat and Legacies</i> . Westport, Connecticut, Greenwood Press 1993: 15-42	28.
Rolf Hobson & Tom Kristiansen: "Militærmakt, krig og historie. En innføring i forskningen fra Clausewitz til våre dager" IFS-info 9 1995	20
Nils Naastad: "Luftmaktens utviklingslinjer", Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift 22, 4 2006: 393-417:	25
Martin van Creveld: <i>The Changing Face of War. Lessons of Combat, from the Marne to Iraq</i> (New York: Presidio Press, 2006	<u>270.</u>
Tilsammen	738

HIST3375: Komparativ kolonialisme ca 1850 til ca 1960

Emneansvarlig: John K. Osei-Tutu

Emnet fokuserer på kolonihistorie i perioden fra ca1850 og frem til ca1960 i et komparativt perspektiv. Emnet tar for seg de aktuelle teoretiske og metodologiske tilnærminger i studiet av kolonialisme og nasjonalisme. Det vil legges vekt på den dynamiske relasjonen mellom kolonimakter og koloniserte samfunn; framveksten av sosiale bevegelser og fagforeninger; ulike måter makt ble etablert på og utfordret innenfor koloniens politiske og økonomiske rammer; kolonimyndighetenes politiske, økonomiske, sosiale utviklingspolitikk; og ulike responser på koloni statens politikk. Andre temaer er samspillet mellom lokale og globale faktorer som ledet frem mot avkolonisering, og globaliserende aspekter av europeisk imperialisme og kolonisering.

Pensum

Books:

- Abernethy** David B., *The Dynamics of Global Dominance: European Overseas Empires, 1415-1980*, New Haven & London, 2000: 18 – 42; 81-132 65
- Cooper** Frederick, *Colonialism in Question: Theory, Knowledge, History*, Berkeley And London 2005: 3-32; 91-112; 153-203 100
- Hyam** Ronald, *Britain's Imperial Century, 1815 – 1914: A Study of Empire and Expansion*, 2002 (Third Edition): 1 – 337 (selected pages) 287

Articles:

- Antunes** Catia, “Globalization in history and the history of globalization: The Application Of a global model to historical research” in George Modelski et al. (Ed.), *Globalization as an Evolutionary Process: Modeling Global Change* (Series: Rethinking Globalizations), London 2008: 242-263 21
- Conklin** Alice A., *A mission to civilize: the Republican idea of empire in France and West Africa, 1895-1930*: 1-37 37
- Cooper** Frederick, “Modernizing Colonialism and the Limits of Empire”, in Craig **Calhoun** (Ed.), *Lessons of Empire: Imperial Histories and American Power*, New York & London, 2006: 3 – 72 9
- Cooper** Frederick, A parting of ways: Colonial Africa and South Africa, 1946-1948, *African Studies*, 65: 1, 2005: 27-44 17
- Gregory **Blue**, Martin **Bunton** and Ralph **Croizier**, *Colonialism in the Modern World, Selected Studies*, New York and London 2002: 3-37 34
- Elkins** Caroline and Susan Pedersen (Eds.), *Settler Colonialism in the Twentieth Century*, New York and London 2005: 1-20; 171-180 ; 203-219 47
- Lindblad**, Thomas J., “Economic Aspects of the Dutch Expansion in Indonesia, 1870-1914”, *Modern Asian Studies*, Vol. 23, No. 1, (1989): 1-24 24
J-STOR Link: <http://links.jstor.org/sici?sici=0026-749X%281989%2923%3A1%3C1%3AEAOTDE%3E2.0.CO%3B2-A>
- Roberts**, A. D. (Ed.), *The Colonial Moment Moment in Africa: Essays on the Movement of Minds and materials, 1900-1940*: 24-76 52
- Thomas** Martin, et al, *Crisis of Empire: Decolonization and Europe's Imperial States, 1918-1975* London, 2008: 17-42, 127-147, 273-311 73

Total 756